

Foto: BERNT-OLA FALCK

Nu är det inte bara Tipstjänst som Malexanders handlare Lars Andersson är besviken på. Han ser ingen möjlighet att driva ICA i Malexander vidare efter gårdagens beslut i kommunstyrelsen.

Inget stöd från kommunen 13/10 1993

Malexander mister affären?

MALEXANDER ICA-affären i Malexander är hotad av nedläggning. Ett hot som kommunstyrelsen i Boxholm inte är beredd att undanröja genom ett köp av fastigheten för 575 000 kronor.

ICA-affärens situation togs upp som extraärendet på kommunstyrelsens sammanträde på tisdagen efter en månads hemlighetsmakeri.

Utan att någonting blev protokollfört fick kommunens kanslichef Sigvard Paulsson på förra kommunstyrelsesammanträdet i uppdrag att till oktober-sammanträdet komma med ett förslag om eventuellt köp av affärsfastigheten.

Förslaget, som inför gårdagens sammanträde hade sänts ut till partigrupperna men inte till pressen, var att kommunen skulle köpa affärsfastigheten för 750 000 kronor.

För handlarparet Lars och Anita Andersson skulle det ge möjlighet att lösa in tyngande lån, att betala av en checkräkningskredit samt andra skulder.

Två voteringar

Ärendet gav upphov till två voteringar i kommunstyrelsen.

Den första var om ärendet skulle avgöras på tisdagen eller

senare. Majoritet fanns för tisdagen.

Det andra handlade om ifall kommunen skulle köpa fastigheten för 575 000 kronor, som moderaten Agneta Hedenlund fick centerpartisterna att gå med på under överläggningen i kommunstyrelsen, eller avstå från köp.

Centerpartisterna hade annars på ett gruppmöte före sammanträdet sagt ja till 750 000 kr.

Vid den slutliga voteringsomgången stod 575 000 kronor mot avslag.

S+kds avslog

Sex socialdemokrater och en kristdemokrat höll på avslag, tre centerpartister och en moderat ansåg att kommunen skulle köpa fastigheten.

— Vi i s-gruppen tyckte att det var för mycket pengar, säger Eva Karlsson (s), kommunstyrelsens ordförande.

Stig Karlsson (c), själv Malexanderbo, är rädd för att kommunen gör sig själv en otjänst med gårdagsbeslutet.

— Hade kommunen ställt upp hade också länsstyrelsen gått in med stöd på 130 000 kronor för att lösa en leverantörs-skuld, avslöjar han.

Stig Karlsson menar att Malexander är beroende av treklängen skolan, affären och dagis för att kunna utvecklas som ort.

— Kommunen har genom Boxholmshus 21 lägenheter i Malexander. En tom lägenhet kostar kommunen 50 000 kr om året. Den årliga kostnaden för affärsköpet skulle ha blivit 90 000 kronor. Jag tror inte att det totalt blir billigare för kommunen att avstå från att hjälpa handlarparet att kunna fortsätta sin rörelse.

"Bara att packa ihop"

Köpman Lars Andersson såg ett kommunalt stöd som sista halmstrået.

— Nu finns det inget att välja på utan det är bara att packa ihop. Vi har tidigare frågat om kommunalt glesbygdsstöd men har fått nobben fastän Önnebo lanthandel har ganska bra stöd från Mjölby kommun.

— Vi byggde om affären för några år sedan med lånade medel. Det har tagit knäcken på oss genom att räntorna har gått upp.

Checkräkningen

Så du menar att Malexander inte längre har någon affär efter nyår?

— Jag vet inte. Det beror på vad det kan komma för hjälp, svarar Lars Andersson.

Affären har en fullt utnyttjad checkräkningskredit på 150 000 kronor som kommunen har ett borgensåtagande för.

KARL-JOHAN NORÉN

Foto: KARL-JOHAN NORÉN

Handlarparet Lars och Anita Andersson tror att kommunens nya beslut gör det möjligt för dem att driva ICA-affären i Malexander vidare.

8/12/1993

Kommunen köper fastigheten

Malexanders affär räddas

MALEXANDER ICA-affären i Malexander, ortens enda butik, är sannolikt räddad. Boxholms kommun ändrar sig och köper affärsfastigheten, vilket lättar största delen av handlarparets skuldbörda.

För en summa av 630 000 kronor övertar kommunen affärsfastigheten, om kommunfullmäktige säger ja till kommunstyrelsens beslut.

Begärt bidrag

Handlarparet hade i första hand begärt att få ett årligt driftsbidrag, men kommunen vill i stället hjälpa dem genom att lösa ett hypotekslån på 424 000 kr, en checkräkningskredit på 150 000 kr som kommunen borgat för, samt en skuld på 55 000 kr där säkerhet finns mot pantbrev i fastigheten.

— Ett köp av fastigheten löser skuldproblemet på ett annat sätt än vad ett bidrag skulle ha gjort och säkerställer, oavsett vem som driver rörelsen, affärens framtid, kommenterar kommunalrådet Eva Karlsson (s).

I oktober beslutade en oenig kommunstyrelse att säga nej till ett kommunalt köp av fastigheten. Den gången fällde socialdemokraterna och kds förslaget.

Nu är kommunstyrelsen enig om att detta förslag ändå ska genomdrivas. Levi Eckeskog (kds) yrkade visserligen på bordläggning, för att få mer kött på benen, men stödde sedan be-

slutet när övriga ledamöter ansåg att ärendet skulle avgöras utan ytterligare försening.

— Vi lägger stor vikt vid att det ska finnas en affär i Malexander. Förra gången frågan prövades diskuterades ett annat pris för fastigheten, är kommunalrådet Eva Karlsson (s) kommentar till det nya beslutet, som har sin grund i en ny framstöt från handlarparet Lars och Anita Andersson.

Kommunstyrelsens beslut meddelades till dem personligen direkt efter kommunstyrelsens sammanträde. Eva Karlsson och kommunens kanslichef Sigvard Paulsson satte sig båda i bilen och kvistade ut till dem.

Belåten

— Med den här hjälpen ska rörelsen kunna gå att driva vidare. Vi hade föredragit ett beslut om årligt bidrag, men vi får lov att vara belåtna med detta. Nu ser det lite ljusare ut, säger Lars Andersson, som får betala 24 000 kr i årlig hyra till kommunen.

Stig Karlsson (c) är riktigt belåten.

— I klartext betyder beslutet att socialdemokraterna har ändrat sig. De har, tycks det, kommit underfund med vikten av att det finns en affär i Malexander.

Förra gången frågan prövades var ursprungsförslaget ett pris på 750 000 kr. Centern och moderaterna var dock beredda att säga ja till ett köp för 575 000 kr, men det fick de inte s och kds med på.

KARL-JOHAN NORÉN

Strimma av hopp för Malexander

Nådatid för handlarna

MALEXANDER

En strimma av hopp har fötts för ICA-butiken i Malexander. Länsstyrelsen har genom ett bidrag på 100 000 kronor hävt ett leveransstopp, och bygdens folk har agerat till stöd för kravet på ett kommunalt stöd.

— Det är bara att hoppas att det nu blir en fortsättning på den inslagna linjen och att kommunen ger oss ett årligt glesbygdstöd, säger Anita Andersson.

Hon och maken Lars Andersson driver affären gemensamt i handelsbolagsform. På sommaren har de en person timanställd.

Handlarparet håller på att sätta ihop en ansökan till kommunen om ett glesbygd- eller driftstöd. Frågan kommer antagligen upp på kommunstyrelsens sammanträde 16 november.

Stoppades

Kommunstyrelsens beslut för drygt två veckor sedan om att inte köpa bolagets butiksfastighet fick till omedelbar följd att ICA stoppade leveranserna till affären.

För länsstyrelsen var det en misräkning att kommunstyrelsen sa nej till fastighetsköpet. Länsstyrelsens uppfattning är att bolaget har en räntekostnadsbelastning som inte står i rimlig proportion till intäkterna.

Länsstyrelsen hade lovat ett servicebidrag på 100 000 kr förutsatt att kommunen köpte fastigheten.

Nu betalas ändå detta stöd ut för betalning av varuskulder, efter ansökan från handlarparet. Länsstyrelsen vill ge handlarparet andrum till att tänka över sin situation, och i det korta perspektivet säkerställa dagligvaruförsörjningen i Malexander.

"Största vikt"

I beslutet understryks att ytterligare stöd till butiken inte kan påräknas från länsstyrelsen "om inte bättre förutsättningar på olika sätt skapas för butikens överlevnad".

— Länsstyrelsen bedömer butiken vara av största vikt för bygden och vidhåller den tidigare framförda uppfattningen att ett starkt kommunalt engagemang är nödvändigt för butikens överlevnad på sikt, oavsett vem eller vilka som skall driva den, heter det vidare i beslutet.

Handlarparets eget bidrag till att ge rörelsen bättre förutsättningar är ett löfte om längre öp-

pethållande, speciellt under sommarmånaderna.

En förhoppning om att få bli utlämningsställe för Systembolaget grusades på tisdagen, då det kom avslag på den ansökan som gjorts. Motiveringen är att kundunderlaget är för litet.

Just kundunderlaget är, enligt Lars Andersson, affärens latent problem. På sommaren räcker det gott och väl till, men under resten av året är det för bristfälligt.

— Under vinterhalvåret bedriver vi social verksamhet. Det finns inga marginaler. Vi klarar inte två dåliga somrar som vi har haft både 1992 och 1993.

Köptrohet

Bristande köptrohet brukar vara det som fäller lanthandlaren.

Folk åker till andra orter och handlar för att få del av ett större varusortiment och för att tjäna någon krona, även om de kanske inte sneglar på bensinpengarna lika mycket som extrapriserna.

— Visst känner vi av det också. Folk saknar inte kon förrän bålet är tomt, och då sätter man i gång och härja om att det inte finns någon affär. Men de flesta Malexanderbor handlar trots allt i affären, kommenterar Lars Andersson.

Namninsamling

Han säger att 10–15 pensionärshushåll får varor hemkörda från affären. Dessutom kör han varje torsdag ut varor till alla kategorier kunder som bor på landsbygden runtomkring Malexander.

En namninsamling med krav på kommunalt stöd i någon form till affären har skrivits på av cirka 200 personer. Initiativtagare är en privatperson, Johan Wahlqvist.

— Ärendet brådskar, så vi avslutar insamlingen nu. Med mer tid på oss hade vi försökt få sommargästerna att skriva på också, och då hade det blivit betydligt fler namn, kommenterar han.

Lars Andersson säger att ett kommunalt driftstöd skulle betyda att man inte skulle behöva hålla igen på varusidan lika mycket som i dag, vilket skulle göra affären attraktivare.

Önnebo får stöd

Enligt Bo Törnquist på länsstyrelsen finns det i dag en lanthandel i länet som får kommunalt driftstöd i reda pengar, Önnebo i Mjölby kommun.

— Sedan finns det flera som indirekt stöds genom att kommunen äger affärsfastigheten och subventionerar hyran, uppger han.

KARL-JOHAN NORÉN

Handlarparet Anita och Lars Andersson hoppas att deras ICA-butik i Malexander ska få kommunalt driftstöd.

Foto: KARL-JOHAN NORÉN

Länsstyrelsen har gett affären en nådatid.